

**ANAYASA MAHKEMESİ KARARI**

Anayasa Mahkemesi Başkanlığından:

**Esas Sayısı : 2023/6 (Siyasi Parti Mali Denetimi)**

**Karar Sayısı : 2026/59**

**Karar Tarihi : 26/3/2026**

**I. MALİ DENETİMİN KONUSU**

Yurt Partisinin 2022 yılı kesin hesabının incelenmesidir.

**II. İLK İNCELEME**

1. Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü hükümleri uyarınca Zühtü ARSLAN, Hasan Tahsin GÖKCAN, Engin YILDIRIM, M. Emin KUZ, Rıdvan GÜLEÇ, Recai AKYEL, Yusuf Şevki HAKYEMEZ, Yıldız SEFERİNOĞLU, Selahaddin MENTEŞ, Basri BAĞCI, İrfan FİDAN, Kenan YAŞAR, Muhterem İNCE ve Yılmaz AKÇİL'in katılımıyla 7/3/2024 tarihinde yapılan ilk inceleme toplantısında öncelikle suç duyurusunda bulunulup bulunulmayacağı sorunu görüşülmüştür.

2. Yurt Partisinin 2022 yılı kesin hesap dosyasında, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının siyasi parti teşkilat listesinde aktif görünen 13 il teşkilatına ait kesin hesap cetvellerinin sunulmadığı tespit edilmiştir.

3. Siyasi partilerin faaliyetlerini yürüttükleri genel merkez, il, ilçe ve belde başkanlıklarına ait yerler partilerin kendilerine ait olabileceği gibi kiralık olarak da kullanılabilecektir. Parti yetkililerine ait olan veya kendilerinin kullandıkları yerlerde siyasi parti faaliyette bulunuyor ise bu takdirde kira sözleşmesi düzenlenerek kiraya isabet eden tutar partiye bağış olarak kaydedilmelidir.

4. Ayrıca partilerin genel merkez, il, ilçe ve belde başkanlıklarının hayatın olağan akışı gereği kira, su, elektrik, posta, telefon, kırtasiye, tutulacak defterleri satın almak vb. birtakım genel yönetim giderlerini de yapması gerekir.

5. 22/4/1983 tarihli ve 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'nun 69. maddesinde, bir siyasi partinin bütün gelirlerinin, o siyasi partinin tüzel kişiliği adına elde edileceği, 70. maddesinde siyasi partilerin giderlerinin amaçlarına aykırı olamayacağı ve bir siyasi partinin bütün giderlerinin, o siyasi parti tüzel kişiliği adına yapılacağı, 111. maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde de yapılan inceleme ve araştırmaları engelleyen ve istenen bilgileri vermeyen parti sorumluları hakkında altı aydan bir yıla kadar hapis ve altmış milyon liradan az olmamak üzere ağır para cezası verileceği hüküm altına alınmıştır. Bu hükümlere göre, parti yetkililerinin genel yönetim giderlerini kendi imkânlarıyla karşılamaları mümkün değildir. Parti yetkilileri bu şekilde yaptıkları gider bedellerini partiye bağış geliri olarak kaydetmek suretiyle parti tüzel kişiliği adına hesaplara dâhil etmelidir.

6. Yönetim giderlerinin hesaplarda görülmemesi kayıt dışı gelir ve gider oluşturulmuş olduğunu göstermektedir. Bu durumda 2820 sayılı Kanun'un 69. ve 70. maddelerine aykırı davranılmış olmaktadır.

7. Anayasa Mahkemesine bilgilerin istendiği şekilde verilmemesi, hesap verilebilir şekilde kayıt ve belge düzeninin oluşturulmaması, hesabın dışında gelir ve gider

oluşturulması inceleme ve araştırmayı engellemeye y6nelik eylemler olduğundan 2820 sayılı Kanun'un 111. maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine istinaden gerekli işlemlerin yapılmasının temini için Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına suç duyurusunda bulunulması gerekir.

8. Bu itibarla Yurt Partisinin 2022 yılı kesin hesabının incelenmesi sonucunda;

A. Genel Merkeze ait kesin hesap cetvelinin sunulmasından dolayı için esasının incelenmesine,

B. Esas incelemenin yapılabilmesi amacıyla Genel Merkez kesin hesabının dayanağını oluşturan gelir gider belgeleri ile bu belgelerin kaydedildiği defterleri Sayıştay Başkanlığına g6ndermesi iin Partiye bu kararın tebliğinden itibaren otuz g6n s6re verilmesine,

C. Anayasa Mahkemesine istenen bilgilerin istendiği şekliyle verilmemesi, hesap verilebilir şekilde kayıt ve belge d6zeninin oluşturulmaması, hesabın dışında gelir ve gider yapılması, inceleme ve araştırmayı engellemeye y6nelik eylemler olduğundan Parti sorumluları hakkında 2820 sayılı Kanun'un 111. maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi uyarınca yasal işlem yapılması için Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına suç duyurusunda bulunulmasına,

OYBİRLİğİYLE karar verilmiştir.

### **III. ESASIN İNCELENMESİ**

9. Yurt Partisinin Anayasa Mahkemesine verdiği 2022 yılı kesin hesap çizelgeleri ile dayanağını oluşturan defter ve belgeler 6zerinde yapılan inceleme sonuçlarını içeren ve Sayıştay Başkanlığınca hazırlanıp Raport6r Oğuz ÇAKAR tarafından Heyete sunulan esas inceleme raporu, Anayasa'nın ve 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun ile 2820 sayılı Kanun'un ilgili kuralları, bunların gerekçeleri ve diğer yasama belgeleri okunup incelendikten sonra gereği g6r6ř6l6p d6ř6n6ld6:

10. Denetimin maddi 6ėelerini oluşturan defter ve belgelerden Partinin 2022 yılı gelirleri toplamının 43.150 TL, geçen yıldan devreden nakit toplamının 8.336,63 TL; giderler toplamının 48.572,27 TL, gelecek yıla devreden nakit toplamının 2.914,36 TL olduğu anlaşılmıştır.

11. Partinin 2022 yılı kesin hesabının gelir ve gider rakamlarının yukarıda açıklanan tutarlardan oluştuğu, bu h6aliyle 2022 yılı kesin hesabının doğru, denk ve 2820 sayılı Kanun'a uygun olduğu sonucuna varılmıştır.

#### **A. Gelirlerin İncelenmesi**

##### **1. Genel Merkez Gelirleri**

12. Partinin Genel Merkez gelirleri toplamı 43.150 TL olup bu tutarın 36.450 TL'si yıllık 6ye aidatlarından, 6.700 TL'si bağışlardan oluşmaktadır. Parti Genel Merkezinin geçen yıldan devreden nakit toplamının 8.336,63 TL olduğu anlaşılmıştır.

13. Parti Genel Merkezinin defter kayıtları ve gelir belgeleri üzerinde yapılan inceleme neticesinde gelirlerin 2820 sayılı Kanun'a uygun olarak sağlandığı sonucuna varılmıştır.

## **2. İl Örgütleri Gelirleri**

14. Partinin il örgütlerinin gelirlerine ilişkin bildirimde bulunulmamıştır.

## **B. Giderlerin İncelenmesi**

### **1. Genel Merkez Giderleri**

15. Partinin Genel Merkez giderleri toplamı 48.572,27 TL olup bu tutarın 73 TL'si kırtasiye ve büro giderlerinden, 6.448,43 TL'si haberleşme giderlerinden, 61,53 TL'si banka masraflarından, 38.565 TL'si kira ve apartman giderlerinden, 2.943,61 TL'si ısınma, aydınlatma ve temizlik giderlerinden, 480,70 TL'si ise vergi, sigorta, noter giderleri toplamından oluşmaktadır. Parti Genel Merkezinin gelecek yıla devreden nakit toplamının 2.914,36 TL olduğu anlaşılmıştır.

16. Parti Genel Merkezinin defter kayıtları ve gider belgeleri üzerinde yapılan inceleme neticesinde giderlerin 2820 sayılı Kanun'a uygun olarak gerçekleştirildiği sonucuna varılmıştır.

## **2. İl Örgütleri Giderleri**

17. Partinin il örgütlerinin giderlerine ilişkin bildirimde bulunulmamıştır.

## **C. Parti Mallarının İncelenmesi**

18. Partinin 2022 yılı defter ve belgeleri üzerinde yapılan inceleme neticesinde taşınır mal, menkul kıymet ile taşınmaz mal ediniminin olmadığı anlaşılmıştır.

## **IV. SONUÇ**

Yurt Partisinin 2022 yılı kesin hesabının incelenmesi sonucunda;

Partinin 2022 yılı kesin hesabında gösterilen 43.150 TL gelir, 8.336,63 TL geçen yıldan devreden nakit toplamı ile 48.572,27 TL gider, 2.914,36 TL gelecek yıla devreden nakit toplamının eldeki bilgi ve belgelere göre doğru, denk ve 22/4/1983 tarihli ve 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'na uygun olduğuna 26/3/2026 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkan  
Kadir ÖZKAYA

Başkanvekili  
Basri BAĞCI

Başkanvekili  
İrfan FİDAN

Üye  
Engin YILDIRIM

Üye  
Rıdvan GÜLEÇ

Üye  
Recai AKYEL

Üye  
Yusuf Şevki HAKYEMEZ

Üye  
Yıldız SEFERİNOĞLU

Üye  
Selahaddin MENTEŞ

Üye  
Kenan YAŞAR

Üye  
Muhterem İNCE

Üye  
Yılmaz AKÇİL

Üye  
Ömer ÇINAR

Üye  
Metin KIRATLI